

RESUM EXECUTIU



PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DEL PDU DE LES TRES XEMENEIES

Gener 2019

consorcibesòs



PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DEL PDU DE LES TRES XEMENEIES PREVI A L'APROVACIÓ INICIAL

El Consorci del Besòs, el Departament de Territori i Sostenibilitat, els ajuntaments de Sant Adrià de Besòs i Badalona, a dia 24 de juliol de 2018 presenten públicament la convocatòria d'un procés participatiu obert a tota la ciutadania, destinat a debatre el contingut del Pla Director Urbanístic que ordenarà el sector al voltant de l'antiga central tèrmica de Sant Adrià de Besòs i Badalona.

En el moment de la convocatòria, la redacció del PDU es troba en la fase de tancament d'un primer document d'objectius i propòsits generals.

Tot i que el procediment reglat no determina cap consulta ciutadana en aquest moment de la redacció del document, totes les administracions implicades acorden obrir el debat públic abans de que avancin els treballs, amb la voluntat de conèixer l'opinió dels ciutadans en referència als criteris bàsics que han de guiar la proposta a definir en el planejament.

Els terrenys objecte d'ordenació són l'últim fragment significatiu de costa de l'àrea metropolitana de Barcelona que resta per definir. A més, contenen uns edificis molt simbòlics (nau de turbines i tres xemeneies) que pertanyen a les instal·lacions de l'antiga central tèrmica, en desús des de fa pocs anys.

3

Estructura del Procés de Participació.

El procés participatiu s'ha desenvolupat entre els mesos de setembre i novembre del 2018, organitzat en diverses sessions:

- **Jornada informativa**, celebrada el 27 de setembre (2,5 hores de durada). Explicació dels criteris del document d'objectius i propòsits, exposició de l'organització del procés participatiu, i presentació dels temes a debat.

Per a cada seminari, es subministra un document elaborat per l'administració en el que s'aporta material de suport per a la discussió. A cada sessió, s'obre la possibilitat de que els assistents que ho demanin puguin presentar una petita ponència de 5 minuts, com a presentació de la seva opinió sobre el tema a debat ("píndoles motivacionals").

- **Seminari 1: el futur de les 3 xemeneies i la nau de turbines**, celebrat el 8 d'octubre de 2018. (2,5 hores de durada).
- **Seminari 2: la caracterització de l'espai públic i el parc**, celebrat el 15 d'octubre de 2018. (2,5 hores de durada).
- **Seminari 3: la connectivitat i accessibilitat del sector**, celebrat el 22 d'octubre de 2018. (2,5 hores de durada).

- **Seminari 4: el model d'ordenació del front edificat**, celebrat el 29 d'octubre de 2018. (2,5 hores de durada).
- **Seminari transversal, celebrat el 12 de novembre de 2018** (3,5 hores de durada). Aquest darrer es dedica a recordar alguns dubtes sobre el marc de referència dels debats realitzats i a revisar temes que han quedat oberts en els debats dels quatre seminaris anteriors.

A banda d'aquestes sessions, s'han ofert dues reunions d'explicació i debat sobre els treballs relatius a l'estudi econòmic en curs, a les que hi han assistit totes les persones que han manifestat el seu interès pel tema.

L'assistència ha estat de 200 persones a la jornada informativa i entre 50 i 60 persones a cadascun dels seminaris, i aproximadament una dotzena a les reunions d'explicació de l'estudi econòmic. El document que aquí presentem conté tots els materials de suport a les sessions, elaborats per l'administració, així com el resum de les aportacions individuals d'alguns participants ("píndoles motivacionals"). També incorpora un document resum de tots els seminaris, elaborat per ARC Mediació Ambiental, que és l'empresa especialista que ha conduït tot el procés.

Resum de les aportacions als seminaris.

A mode de resum, avancem els temes que han aparegut com a inquietuds principals dels participants en el procés, en referència al futur dels sectors de les Tres Xemeneies. Tot intent de resum pot deixar de banda aspectes que per a algunes persones poden ser rellevants. Si més no, i amb la voluntat de respondre a l'opinió majoritària dels participants del procés participatiu, exposem els àmbits que caldrà treballar en el futur, tenint en compte les aportacions recollides. Sempre es podrà consultar el document complet de resum, sobre el que s'ha demanat als participants que suggereixin correccions si ho creuen oportú.

4

Seminari 1: Tres xemeneies i nau de turbines.

- Hi ha una opinió força majoritària que demana treballar amb el destí final d'aquests edificis abans de que s'avanci amb la resta del planejament.
- Es coincideix amb l'opinió de que cal treballar amb una mixtura d'usos per a poder dotar de significat el conjunt de les 3 xemeneies. Els usos favorits són els que tenen a veure amb la recerca i els culturals-educatius.
- Es descarten quasi per unanimitat els usos relacionats amb l'oci.
- Es contemplan també altres usos complementaris com el residencial (inclòs l'hoteler), el productiu i els relacionats amb la salut i l'esport.
- S'ha plantejat la discussió sobre la qualificació i titularitat dels edificis sense arribar a un acord clar. Cal abans definir els usos que s'incorporaran al conjunt.

Seminari 2: Característiques del nou parc marítim.

- L'opinió majoritària aposta per un gran parc de referència metropolitana, que faci compatible la renaturalització i l'atenció al canvi climàtic amb l'utilització responsable per part dels ciutadans.
- Un sector significatiu dels participants exposa la preocupació per la dimensió del parc, degut a l'ocupació de la nova edificabilitat.
- Els equipaments suggerits com a necessaris i compatibles amb aquest parc són els esportius (ja existents), centres educatius i de recerca, els d'atenció a la gent gran i els sanitaris.

- Tothom s'inclina pel manteniment del pavelló esportiu, tot i que no es veu problema en traslladar l'àrea de pistes a l'aire lliure, si l'ordenació futura ho requereix. Es manifesta la inquietud pel trasllat del camp de futbol existent, apostant majoritàriament per a que es quedi on està.

Seminari 3: Connectivitat i accessibilitat.

- Opinió molt generalitzada de que cal soterrar el tren (R1). Majoritàriament s'opina que la solució adequada és la que planteja el Pla Territorial (desplaça la línia ferroviària a l'entorn de la C-31). Un grup de participants també aposta pel soterrament, però al mateix espai on ara es troba el tren.
- Aquesta opinió dificulta la discussió sobre com organitzar els passos transversals mentre el tren en superfície sigui una realitat. Apareix el debat sobre el cost dels passos transversals que, si s'ha de soterrar el tren, tindran un caràcter transitori.
- Es manifesta una preocupació generalitzada per millorar la connectivitat amb Badalona a través del Port, que actualment és una obstrucció important.
- La presència del tramvia recull una opinió molt favorable.

Seminari 4: El front edificat: model d'ordenació.

- Una part molt significativa dels participants s'oposen a qualsevol edificabilitat i demanen explorar noves vies per a fer viable econòmicament el desenvolupament del sector.
- Altres participants aposten per una edificabilitat raonable que aporti activitat i seguretat al parc.
- Pel que fa a la configuració volumètrica s'apunten alçades generalitzades semblants a les del barri de Sant Joan Baptista, amb un topall d'alçada definit per la coronació de la nau de turbines. Altres opcions, més minoritàries, no veuen malament majors alçades si això ha d'afavorir la permeabilitat i disminució de l'ocupació de sòl.

Resum del contingut de la sessió de retorn de les aportacions dels seminaris

El dia 21 de gener de 2019 té lloc la sessió de retorn en la que els responsables de les diferents administracions implicades exposen els principals temes sorgits del debat participatiu i de quina manera s'incorporaran a la redacció del PDU.

Retorn Tres xemeneies i nau de turbines.

- Es coincideix en la importància de promoure un destí adequat pel conjunt dels edificis de la Tèrmica del Besòs i de que d'ell en depèn la caracterització de la resta de l'àrea objecte del planejament.
- S'accepta el compromís d'obrir un treball específic des de les administracions per prefigurar l'estratègia a seguir i per captar possibles interessats/inversors en la futura ocupació dels edificis. Aquesta estratègia tindrà en compte les opcions apuntades al procés participatiu.
- Aquest equip de treball tindrà en compte i valorarà les propostes rebudes a l'oficina receptora del Consorci del Besòs.
- A partir del que se'n dedueixi del treball realitzat, es proposaran els escenaris més apropiats pel que fa a les qualificacions urbanístiques i la titularitat del sòl del conjunt d'edificis.

Retorn Característiques del nou parc marítim i equipaments.

- Es comparteix l'opinió de que cal treballar en la direcció d'obtenir un espai respectuós amb la natura, que fomenti el desenvolupament de la flora i fauna apropiades, però que mantingui la possibilitat del lleure.
- La importància metropolitana del parc, com a últim fragment de costa a repensar és fonamental.
- Pel que fa als equipaments existents, hi ha un compromís ferm en mantenir l'edifici del poliesportiu, tot i que es pugui plantejar en el futur la reubicació de les instal·lacions a l'aire lliure. Respecte al camp de futbol, s'ha d'estudiar si es mantindrà on és ara o si es pot trobar una millor ubicació a la mateixa àrea o en una propera. Aquesta decisió s'haurà de prendre amb l'acord dels seus usuaris.

Retorn Connectivitat i accessibilitat.

- Admetent la posició marcada pel futur desplaçament i soterrament de la R1, el PDU ha de garantir, mentre aquest desplaçament no es produeixi, una bona connectivitat transversal a l'Av. Maristany. Aquesta s'haurà de fer a través de passos soterranis i elevats que garanteixin la seguretat i confortabilitat dels trajectes.
- Tot i que no estigui plenament incorporada la secció de Maristany, dins l'àmbit del sector de les Tres Xemeneies, el PDU donarà directrius per tal de desenvolupar en paral·lel a la redacció del pla, un projecte d'urbanització que contempli la secció sencera d'Eduard Maristany, incorporant la prolongació del tramvia.
- Aquest projecte haurà d'incloure també la proposta de connectivitat amb Badalona a través del port.

Retorn El front edificat: model d'ordenació.

- No es contempla la solució d'evitar totalment l'edificabilitat, ja que un nou front edificat actuarà com a element estructurador de ciutat, garantint la seguretat i qualitat de l'espai lliure i relligant els barris existents.
- Es descarta la possibilitat d'actuar per expropiació.
- L'administració es compromet a estudiar diferents vies per reduir el sostre final resultant a les àrees de desenvolupament urbanístic marcades pel PDU, amb la voluntat d'aconseguir una edificabilitat neta força inferior a la plantejada al document d'objectius i propòsits.
- La concreció específica dels volums edificats s'abordarà a partir de la formulació de Plans de Millora Urbana i la possibilitat de convocar concursos d'arquitectura per a aquests àmbits.
- La mixtura d'usos al front edificat tindrà en compte una futura activitat econòmica que inclogui tallers i petit comerç.

Retorn d'altres aspectes a considerar sorgits en el procés de participació.

- Determinacions i estudis sobre l'àmbit gran. Sense modificar l'àmbit de planejament, s'incorporaran estudis i directrius per a l'àmbit gran que caldrà concretar a través d'altres instruments urbanístics per garantir l'èxit de l'operació global.
- La vinculació dels resultats de la participació. El procés participatiu és un espai per a copsar l'opinió i recollir les inquietuds de la ciutadania. Tot i no tenir un caràcter vinculant en la tramitació urbanística, sí que es tindran en compte els conceptes explicats anteriorment per continuar treballant en el desenvolupament del PDU.
- Com es duran a terme les concrecions de l'ordenació, a partir del PDU. Tal com s'ha exposat anteriorment, es preveu el desenvolupament de les zones d'aprofitament urbanístic a través de Plans de Millora Urbana i la possibilitat de convocar concursos d'arquitectura per a aquests àmbits. També es proposa plantejar processos participatius per determinar l'urbanització del parc. No es descarta plantejar un concurs per a la definició del parc.
- Possibilitat d'actuacions transitòries, abans del desenvolupament del PDU. En funció del calendari d'actuacions, es valorarà la possibilitat d'habilitar part de l'espai públic de l'àmbit del PDU per a garantir usos temporals mentre no s'executen els resultats del PDU.

